

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății Civile

RAPORT ANUAL 2024

FUNDAȚIA PENTRU
DEZVOLTAREA
SOCIETĂȚII CIVILE

**Retrospectivă 30 de ani de FDSC și
activitățile anului 2024**

CUPRINS:

I.	FDSC a împlinit 30 de ani, o privire retrospectivă.....	01
II.	După 30 de ani, ce urmează?.....	04
III.	Programe de finanțare în 2024.....	07
III.1	Active Citizens Fund Romania (mai 2019 – decembrie 2024).....	07
III.2	Programul În stare de Bine, ediția 7, susținut de Kaufland România.....	09
III.3	Programul Efectiv Civic dezvoltat în parteneriat cu Romanian-American Foundation.....	11
III.4	Programul Verde pentru Viitor – ediția 1.0.....	12
III.5	Programul Cantonului Basel-Stadt în România.....	14
III.6	Urmează în 2025: Programul de Implicare Civică din cadrul Programului de Cooperare Elvețiano-Român.....	15
IV.	Networking și advocacy la nivel național în 2024.....	16
IV.1	Politicile publice și legislația referitoare la funcționarea organizațiilor neguvernamentale.....	16
IV.2	Alte politici și acte normative cu incidență asupra unor aspecte care țin de democrație, drepturile omului și respectarea statului de drept.....	17
IV.3	Alegerea reprezentanților societății civile în Consiliul Economic și Social.....	17
V.	Capacitarea sectorului neguvernamental în 2024.....	18
V.1	Programul3.....	18
V.2	Creștem ONG-uri În Stare de Bine, ediția 6.....	19
V.3	Moldova Youth Civil Society - pentru o societate civilă de tineret mai puternică.	20
VI.	Rapoarte și studii FDSC în 2024.....	21
VI.1	Studiul „România 2024. Starea Sectorului Neguvernamental. Profil, tendințe, provocări”.....	21
VI.2	Studiul „Intersecționalitatea între concept și practică. Cum este înțeles și implementat conceptul de intersecționalitate în rândul organizațiilor neguvernamentale românești”.....	22
VI.3	Raportul Bridging Communities: Un studiu exploratoriu privind imigrația pentru muncă în România.....	23
VI.4	Raportul Impact Evaluation Study of Active Citizens Fund Romania – Consolidated Capacity and Sustainability of Civil Society Outcome.....	24
VII.	Cooperare și reprezentare internațională.....	25
VIII.	Rezultate financiare 2024.....	28

I. FDSC A ÎMPLINIT 30 DE ANI, O PRIVIRE RETROSPECTIVĂ

„FDSC a fost înființată, în urmă cu treizeci de ani, pentru a sprijini și dezvolta ideea de societate civilă, care în acele zile, după cum mulți poate că au uitat acum, era un concept cu adevărat nou. A fost gândită și condusă de români, sub îndrumarea unor personalități independente din România, cu misiunea de a lucra în beneficiul societății românești. Multe s-au schimbat în societatea românească de la începuturi, dar agenda principală nu este atât de diferită - construirea rezilienței și a expertizei în rândul organizațiilor societății civile; promovarea diversității, pluralismului și justiției sociale la toate nivelurile societății; menținerea vigilenței în protejarea spațiului civic și a statului de drept.”

Karen Fogg, prima șefă al Delegației Comisiei Europene la București în perioada 1993-1998, membră a Consiliului Director al FDSC

Între timp, FDSC:

- A facilitat accesul a aproximativ 5.000 de ONG-uri la fonduri și activități de dezvoltare în valoare de 180 de milioane de euro. În 2024, FDSC a finalizat administrarea, împreună cu partenerii săi, a celui mai mare program de finanțare pentru ONG-uri – programul Active Citizens Fund (granturile SEE și Norvegiene), în valoare de 48 de milioane de euro.
- A sprijinit modificarea în bine a legislației în domenii relevante pentru societate precum: măsurile de control al tuberculozei, serviciile sociale, drepturile migranților și ale refugiaților, voluntariat, înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, precum și în zone necesare pentru îndeplinirea criteriilor de aderare la UE: protecția copilului, anti-discriminare, egalitate de gen, anticorupție, whistleblowers, media independentă (CNA) sau garantarea drepturilor la asociere politică și participare la alegeri.
- A contribuit la crearea unui mediu favorabil dezvoltării societății civile în România prin: legislația cu privire la asociații și fundații (2000), inițiativa de direcționare a 1% către un ONG, oprirea unor legi care restricționau spațiul civic, legea sponsorizării, legislația cu privire la serviciile sociale și finanțarea ONG-urilor furnizori de servicii sociale, legea economiei sociale.
- Programul #CreștemONG-uri a deschis spațiul de învățare pentru ONG-uri care să se pregătească să fie (mai) eficiente în satisfacerea nevoilor reale din comunitățile lor. În ultimii 5 ani, prin intermediul programului de finanțare #ÎnStareDeBine, comunitatea #CrestemONG-uri a depășit 170 de ONG-uri din toată țara.
- Din 2018, împreună cu Kaufland România, FDSC a dezvoltat programul #ÎnStareDeBine, de referință pentru sprijinul acordat proiectelor ONG-urilor în domeniile cultură, sport și viață sănătoasă (42 400 000 lei). Este cel mai longeviv și consistent parteneriat de acest tip al FDSC cu sectorul privat.

- Membră în mai multe structuri de reprezentare a societății civile la nivel european (European Economic and Social Council, Expert Council on NGO Law/ Council of Europe, European Civic Forum), FDSC a contribuit activ la alinierea agendei naționale cu cea europeană. În 2019, a organizat Forumul Regional al Societății Civile din Europa Centrală și de Est, cu ocazia Presedinției UE deținută atunci de România.
- A inițiat cel mai complex proces de cercetare a dimensiunii și caracteristicilor sectorului neguvernamental din România: studiile FDSC sunt referință pentru cei care doresc să inițieze programe și politici publice pentru societatea civilă din România, iar anul acesta a lansat cea mai recentă ediție "România 2024. Sectorul neguvernamental. Profil, tendințe, provocări"
- A lansat în 1997 primul târg al asociațiilor și fundațiilor din România (FAR – Fundații și Asociații din România). Acesta s-a transformat în ONGFest care, în peste 10 ediții, a continuat să aducă ONGurile în fața cetățenilor și să sărbătorească implicarea în comunitate direct la ea acasă, în mijlocul orașelor, în spații deschise pentru orice cetățean.
- Unic în România, #trillenials – Programul3 identifică și formează noua generație care face primii pași în carieră în cadrul unei organizații neguvernamentale sau cei care se gândesc să se implice în viața societății alături de un ONG. Demarată acum 5 ani, comunitatea #trillenials a depășit numărul de 170 de persoane tinere.
- De mai bine de 15 ani, platforma digitală stiri.ong a devenit un nod de legătură între ONG-uri, companii, instituții publice și cetățeni, cu peste 10.000 de utilizatori înregistrați – organizații, donatori, jurnaliști și oameni implicați, publicând aproape 20.000 de articole, între 150.000 și 200.000 de unici anual.

Mai multe detalii [aici](#).

II. DUPĂ 30 DE ANI, CE URMEAZĂ?

Odată cu marcarea celor 30 de ani de la fondarea organizației, FDSC și-a adaptat viziunea și misiunea contextului local și internațional.

Noua viziune a organizației este: „O societate democratică, în acord cu valorile europene, unde fiecare persoană este respectată și reprezentată.”

Noua misiune este: „Mobilizăm organizații și resurse și acționăm pentru o societate civilă puternică și relevantă la nivel național și european.”

Identitate vizuală nouă, în care noul logo folosește inițialele numelui FDSC și crește progresiv prin repetiția literelor, ilustrând astfel distribuirea și potențarea resurselor pe care le administrează fundația.

Oamenii FDSC și direcțiile sale strategice până în 2028

Oamenii care au pus umărul la construcția FDSC în acești 30 de ani, peste 200 de angajați și colaboratori, formează în prezent cea mai valoroasă comunitate pe care FDSC se sprijină în continuarea misiunii sale. FDSC a fost și rămâne o platformă de talente, care a consolidat cariere importante în organizații naționale și internaționale, în instituții publice și companii din România și în afara ei.

- **Networking și advocacy** – mobilizarea ONG-urilor, autorităților publice și a altor actori din societate pentru a asigura un cadru democratic de funcționare a sectorului ONG.
- **Finanțare** – sprijinirea ONG-urilor pentru a accesa minimum 30 de milioane de euro finanțări nerambursabile până în 2028.
- **Capacitare & cercetare** – consolidarea de programe de capacitate pentru ONG-uri din România și din afara țării și creșterea nivelului de informații despre activitatea și impactul sectorului neguvernamental.
- **Comunicare** – creșterea vizibilității rezultatelor sectorului ONG și consolidarea unei imagini actuale, autentice și profesioniste.

„Am reușit, prin finanțare, capacitate și informare, să ținem sectorul ONG solidar și vom continua să facem acest lucru prin ariile noastre de acțiune – networking, advocacy, finanțare, capacitate & cercetare – pentru a crea o țară mai echitabilă, în acord cu valorile europene, o țară în care fiecare persoană este respectată și reprezentată. Știm că astăzi suntem un hub al societății civile, pe care am dezvoltat-o ONG cu ONG, om cu om. Este esențial să ne continuăm misiunea de a conecta organizațiile și resursele, pentru că astfel vom avea o societate puternică și vom menține România pe făgașul democratic și european, într-un context în care ne confruntăm tot mai des cu populism, iliberalism sau naționalism, atât la nivel local, cât și în Europa”.

Ionuț Sibian, director executiv FDSC

5000

**de ONG-uri și
3000 de proiecte
nu încap aici.**

Dar acesta este numărul organizațiilor și inițiativelor pe care le-am sprijinit cu finanțări de 180 milioane de euro, în 30 de ani.

FDSCC 30

Activitățile care au marcat împlinirea a 30 de ani de activitate FDSC, precum și noua identitate vizuală și alte activități de comunicare au fost sprijinite și de Romanian-American Foundation ca parte a suportului instituțional acordat pentru consolidarea capacității strategice și operaționale a FDSC, de reprezentare în formularea politicilor publice și de securizare și atragere de resurse pentru ONG-uri.

III. PROGRAME DE FINANȚARE ÎN 2024

III.1 Active Citizens Fund Romania (mai 2019 – decembrie 2024) parte a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021, acordate de Islanda, Liechtenstein și Norvegia

Încheiat la finalul anului 2024, Active Citizens Fund nu a fost doar un simplu program de finanțare, ci un catalizator al schimbării sociale, sprijinind grupurile vulnerabile, dezvoltând capacitatea organizațiilor non-guvernamentale și generând cooperare bilaterală cu parteneri din Norvegia și Islanda.

În cifre:

- 48 de milioane de euro, 325 de proiecte, cu implicarea activă a aproape 537.000 de cetățeni la nivel național, contribuind la consolidarea societății civile și a cetățeniei active, precum și la creșterea capacității grupurilor vulnerabile.
- 14 apeluri de proiecte lansate pe tot parcursul Programului, dintre care 3 au fost lansate ca răspuns la criza generată de conflictul din Ucraina și pentru care s-a primit o alocare suplimentară de fonduri în valoare de 2 milioane de euro, în 2022
- Finanțare directă pentru 426 de organizații ale societății civile cărora le-a fost consolidată guvernanta internă prin măsuri de dezvoltare a capacității care au contribuit la reducerea dependenței de ciclurile de finanțare pe termen scurt.
- Programul a avut o acoperire teritorială extinsă, ajungând în 517 localități rurale și 218 localități urbane.

Rezultate obținute:

- **Consolidarea culturii democratice și conștientizării civice:** Programul a reușit să implice peste 61.200 cetățeni în acțiuni civice concrete, iar peste 40.870 de elevi și studenți au primit educație în domeniul drepturilor civice și al drepturilor omului. Această educație a contribuit la formarea unor cetățeni informați și responsabili.
- **Educația și conștientizarea asupra protecției mediului și schimbărilor climatice:** Prin implicarea a peste 43.500 de persoane în activități de educație ecologică și advocacy pentru politici de protecție a mediului, Programul a contribuit la creșterea responsabilității comunităților față de mediu. Acțiunile ONG-urilor au inclus monitorizarea și promovarea legislației de mediu și lupta împotriva activităților care pun în pericol ecosistemele locale.
- **Apărarea drepturilor omului și tratament egal:** Peste 18.000 de persoane, majoritatea copii și tineri, au participat la campanii de conștientizare pe teme de egalitate de gen și discriminare iar 134 de campanii au contribuit la schimbări pozitive în comunități.
- **Împuternicirea grupurilor vulnerabile:** Peste 112.200 persoane vulnerabile au beneficiat de servicii esențiale, inclusiv educație non-formală, consiliere și sprijin pentru integrare. Proiectele care au vizat comunitățile interetnice au avut un impact semnificativ, reducând discriminarea și crescând accesul la educație și servicii.
- **Consolidarea capacității organizațiilor societății civile:** Programul a susținut 848 de ONG-uri să își îmbunătățească vizibilitatea și să diversifice sursele de finanțare. În urma campaniilor de fundraising, aceste organizații au reușit să strângă peste 5 milioane euro, consolidându-și sustenabilitatea financiară.

ACF România a fost administrat de către consorțiul compus din [Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile](#), [Fundația pentru Parteneriat](#), [Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi](#), [Fundația PACT](#) și [Frivillighet Norge](#) (Asociația ONGurilor din Norvegia). Toate informațiile despre program sunt disponibile [aici](#).

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active citizens fund**

III.2 Programul În stare de Bine, ediția 7, susținut de Kaufland România

Programul se află la a 7a ediție și, dincolo de direcțiile deja tradiționale (sprijin pentru proiectele din domeniile cultură, sport și viață sănătoasă), aduce în fiecare an măsuri noi de sprijin, adaptate nevoilor și temelor de pe agenda publică. În 2024, programul a adăugat un apel special, dedicat sănătății emoționale a adolescenților între 12 și 18 ani.

În cifre:

- Două apeluri de finanțare pentru proiecte care au presupus o abordare comunitară participativă, vizând **nevoile și provocările comunităților locale vulnerabile sau a grupurilor vulnerabile din cadrul acestora, dar și implicând în mod activ și semnificativ membrii comunității în adresarea acelor nevoi/provocări**. Domeniile au fost cultură, sport și viață sănătoasă.
- 1. **Apelul 1/2024** – a alocat 2.250.00 lei (echivalentul a 500.000 euro) pentru proiecte cu o durată cuprinsă între 5 și 10 luni, ce solicitau un buget maxim de 300.000 lei. Din cele 237 de proiecte înscrise, au fost susținute 8.
- 2. **Apelul 2/2024** – a alocat 1.750.000 lei (echivalentul a 350.000 euro) pentru proiecte cu o durată cuprinsă între 5 și 8 luni și buget maxim de 250.000 lei. Din cele 147 proiecte înscrise, au fost finanțate 8.
- Apelul de proiecte „Spații sigure pentru adolescenți” s-a axat pe proiecte ale ONG-urilor care să sprijine sănătatea emoțională a adolescenților între 12 și 18 ani, din mediul urban mic (sub 30.000 de locuitori). Din totalul de 167 de proiecte primite, au fost finanțate 6.

**ÎN STARE
DE BINE**
Program pentru ONG-uri
susținut de Kaufland

În continuarea ideii de identificare de spații sigure pentru adolescenți, în parteneriat cu Asociația Tineri pentru Tineri, FDSC a organizat evenimentul „Cum vorbim despre consumul de droguri”. Peste 200 de tineri elevi și studenți, profesioniști în arii relevante teme, dar și părinți au fost prezenți active în discuțiile generate în timpul evenimentului.

În total, 22 de proiecte au fost susținute în cadrul apelurilor din anul 2024 (mai multe informații [aici](#)).

Rezultate obținute:

- 4.587 de persoane implicate direct în activitățile proiectelor (75% copii);
- 545.836 de persoane implicate indirect prin proiecte;
- 74 de localități în care s-au desfășurat activități comunitare simultan;
- 57% dintre intervenții au avut loc în comunități rurale;
- 24 de județe în care s-au făcut activități plus municipiul București;
- 40 de evenimente publice realizate în cadrul proiectelor;
- 139 parteneriate cu instituții publice (45% sunt școli publice).

Mai multe informații, pe site-ul www.instaredebine.ro.

III.3 Programul Efectiv Civic dezvoltat în parteneriat cu Romanian-American Foundation

Aflat în al treilea an, programul are ca obiectiv să sporească și să consolideze capacitatea ONG-urilor în furnizarea de intervenții de alfabetizare media pentru copii și tineri SAU de facilitare a dialogului intercultural, a înțelegerii interculturalității, dezvoltarea unei atitudini prietenoase față de diversitate pentru copii și tineri români, dar și refugiați/migranți aflați în România.

Organizațiile participante parcurg un proces prin care aprofundează domeniile vizate de program, primesc sprijin financiar pentru realizarea de proiecte cu o finanțare nerambursabilă de maximum 24,000 USD și suntacompaniate în vederea creșterii capacității lor de consolidare a sustenabilității și de a implementa proiecte.

2024, în cifre:

- **15 proiecte** au fost contractate și implementate (7 în domeniul educație media și 8 în domeniul intercultural), valoarea totală a granturilor acordate fiind de **1.620.350,00 Lei**.
- În proiectele finanțate au fost implicați **peste 3500 de elevi**, din care 2626 de elevi în proiectele de educație media și 1042 de elevi în proiectele pe tema dialogului intercultural.
- A fost lansată selecția organizațiilor pentru următoarea rundă de sprijin și 27 de organizații (17 în domeniul educație media și 10 în domeniul intercultural) au intrat în procesul de aprofundare a domeniilor vizate de program.
- Au fost selectate, pentru finanțare, un număr de 16 proiecte care vor fi finalizate în 2025 (9 în domeniul educație media și 7 în domeniul intercultural), valoarea totală a granturilor acordate fiind de **1.570.573,00 Lei**.

**efectiv
civic**

Program dezvoltat de

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

În parteneriat cu

ROMANIAN - AMERICAN
FOUNDATION
A gift from the American people

III.4 Programul Verde pentru Viitor – ediția 1.0

FDSC în parteneriat cu ProPark și Fundația OMV Petrom au început în 2023 un program de finanțare pilot pentru parcurile naționale din România în valoare de 5.250.000 RON.

Parcul Natural Vânători Neamț a primit o finanțare nerambursabilă pentru crearea unui model de reconstrucție, conservare a biodiversității și dezvoltare responsabilă a comunităților locale din interiorul și din vecinătatea sa, construind pe valorile acestei arii protejate.

Rezultatele proiectului finalizat în 2024:

- A fost reamenajat Centrul de Vizitare al Parcului și s-a creat o expoziție interioară interactivă, alături de o zonă recreațională și poteci senzoriale pentru familii cu copii în apropierea centrului. Puntea care asigură vederea panoramică asupra țărcului de aclimatizare pentru zimbri a fost extinsă, iar 3 trasee (26 km) de drumeție turistică montană împreună cu 3 trasee educaționale au fost date în funcțiune.
- O rețea de educatori - au fost formați 18 profesori și 6 angajați, implicați în organizarea de activități educaționale în Săptămâna Verde 2024 cu peste 700 de elevi. Centrul a organizat evenimente de conștientizare și educație ecologică care au contribuit la creșterea vizibilității locale și naționale. Evenimentul tradițional „Ziua zimbrului” a fost sărbătorit în mijlocul comunității, alături de găzduirea a peste 50 de tineri participanți la etapa națională a concursului internațional „Tineri în pădurile Europei” (YPEF – Young People in European Forests).

- Dezvoltarea capacității de monitorizare a populațiilor de mamifere mari, în special zimbru – a fost integrată o rețea de puncte de monitorizare la nivel de Parc, cu ajutorul căreia s-au colectat date pentru un studiu detaliat despre impactul zimbrului asupra altor specii și relația acestuia cu comunitățile locale, studiu ce va contribui la actualizarea planului de management al Parcului.
- Realizarea a 4 videoclipuri tip 360 de grade ce pot fi vizionate prin intermediul ochelarilor VR în cadrul centrului de vizitare, a unui film de prezentare a parcului și un set extins de fotografii pentru baza de date a parcului.

Programul a contribuit direct la conservarea biodiversității și la dezvoltarea economică a regiunii nord-est, încurajând ecoturismul și educația ecologică. Parcul Natural Vânători Neamț a devenit astfel un exemplu național de bună practică în managementul ariilor protejate, fiind recunoscut ca parte esențială a destinației ecoturistice „Ținutul Zimbrului” și nominalizat în Top 100 Destinații Durabile.

Detalii despre Parcul Natural Vânători Neamț și proiect aici:

- [Ținutul Zimbrului - Parcul Natural Vânători Neamț](#)
- [Verde pentru Viitor](#)
- [Studiu detaliat despre impactul zimbrului asupra altor specii și relația acestuia cu comunitățile locale](#)

III.5 Programul Cantonului Basel-Stadt în România

Programul Basel-Stadt în România în beneficiul populației romă face parte din angajamentul social al Cantonului Basel-Stadt în România pentru a contribui la o îmbunătățire durabilă a condițiilor de viață ale romilor, prin realizarea unei integrări sociale și economice mai mari și se derulează pe parcursul a 4 ani, începând cu 2023.

Programul finanțează două proiecte:

- **Reducerea abandonului școlar** în rândul fetelor rome cu o abordare intersecțională – implementat de Asociația E-Romnja (Asociația pentru Promovarea Drepturilor Femeilor Rome) și cuprinde activități menite să combată abandonul școlar în rândul fetelor rome, unul dintre cele mai vulnerabile și neglijate grupuri din sistemul educațional. Bugetul anual alocat este de 120.000 CHF.

Mai multe informații despre proiect pot fi găsite la Reducerea abandonului școlar în rândul fetelor rome, printr-o abordare intersecțională – E-Romnja și pe pagina lor de [Facebook](#) și pagina de [Instagram](#).

- **Împreună pentru o societate diversă** – implementat de Agenția Împreună care vizează consolidarea poziției sociale a romilor și îmbunătățirea imaginii minorității rome în rândul romilor și non-romilor, parte din obiectivele organizației de păstrare și afirmare a identității rome și recunoaștere sporită a acestora ca minoritate etnică și națională.

Mai multe informații despre proiect pot fi găsite pe [pagina de Facebook Agenția Împreună](#) și pagina de [Instagram](#) sau pe site-ul [Agenția Împreună](#).

III.6 Urmează în 2025: Programul de Implicare Civică din cadrul Programului de Cooperare Elvețiano-Român

În cursul anului 2024, Agenția de Dezvoltare și Cooperare (Berna) a contractat consorțiul format din Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (CSDF), Fundația Română pentru Parteneriat pentru Mediu (REPF) și KEK-CDC Consultants (KEK) ca fiind

ELVEȚIA – ROMÂNIA
Program de Cooperare

Operatorul de Program pentru implementarea Măsurii de Sprijin 11 – Implicare Civică și Transparență, respectiv a Programului de Implicare Civică în România. Obiectivul general al Programului este de a consolida participarea societății civile și de a îmbunătăți mediul pentru implicarea civică.

Valoarea totală a Programului este de 17.850.000 CHF, din care 14.000.000 CHF reprezintă alocarea pentru granturile care vor fi acordate ONG-urilor prin Apeluri deschise de proiecte în următorii ani.

Mai multe informații, găsiți [aici](#).

IV.NETWORKING ȘI ADVOCACY LA NIVEL NAȚIONAL ÎN 2024

IV.1 Politicile publice și legislația referitoare la funcționarea organizațiilor neguvernamentale

Fie individual, fie alături de alte organizații neguvernamentale (FDSC este parte a Coaliției ONGuri pentru Cetățean), FDSC se implică activ și contribuie la schimbările care intervin în reglementările normative care au efecte directe asupra capacității ONGurilor de a funcționa. În acest sens, prioritare în 2024 au fost:

- Ordonanța Guvernului 26/2000 cu privire la asociații și fundații - prin menținerea legăturii cu reprezentanții Ministerului Justiției, inițiatorul proiectului de modificare a OG 26/ 2000 care se află în procedură parlamentară de la finalul anului 2023, și participarea activă la ședințele Comisiei Juridice din Camera Deputaților;
- Codul Fiscal, prevederile referitoare la sponsorizare și mecanismul 3,5% - alături de Asociația pentru Relații Comunitare (ARC), FDSC a inițiat mai multe demersuri menite să protejeze aceste mecanisme de finanțare pentru ONGuri și a participat la mai multe întâlniri organizate de Guvern și Ministerul Finanțelor;
- Legislația cu privire la SLAPP (strategic litigation against public participation) – alături de mai multe organizații neguvernamentale, FDSC a semnalat prin poziții publice necesitatea protejării activiștilor și organizațiilor civice care inițiază demersuri legale în instanță pentru anularea unor acte administrative menite să atingă interesul public. Începând cu finalul anului 2024, FDSC s-a implicat și în discuțiile cu Ministerul Justiției despre transpunerea în legislația națională a Directivei UE cu privire la anti-SLAPP.

Totul la
Totul la
puterea
puterea
puterea
ONG
ONG
ONG
ONG
ONG
ONG
ONG
ONG

IV.2 Alte politici și acte normative cu incidență asupra unor aspecte care țin de democrație, drepturile omului și respectarea statului de drept

În contextul electoral excepțional al anului 2024 care a avut 4 scrutinuri electorale, FDSC s-a alăturat altor organizații neguvernamentale în mesajele publice de solicitare a organizării responsabile a alegerilor, într-un cadru transparent și corect (în același sens, FDSC a participat și la o reuniune organizată de Ambasada SUA la București, cu tema observarea civică a procesului electoral), de protest față de eliminarea arbitrară a unui candidat din competiția electorală, de demarare de investigații, conform atribuțiilor legale, referitoare la modul în care marile platforme online (VLOPS) au respectat regulile din Digital Service Act în cadrul procesului electoral din România, de îngrijorare față de informațiile din spațiul public cu privire la activitatea președintelui Autorității Electorale Permanente sau de solicitare a angajamentului partidelor politice de numire a unei persoane competente, integre și neutre politic la conducerea Avocatului Poporului și a celorlalte instituții responsabile cu apărarea drepturilor fundamentale.

IV.3 Alegerea reprezentanților societății civile în Consiliul Economic și Social

În 2024, a expirat mandatul membrilor Consiliului Economic și Social, iar reprezentanții societății civile propuși premierului au fost selectați printr-un proces de vot organizat prin platforma online VotONG, un instrument digital dezvoltat de Code for Romania, în parteneriat cu FDSC și Academia de Advocacy, menit să asigure o procedură transparentă și accesibilă. FDSC a fost parte a Comisiei electorale, din care au mai făcut parte Federația Fundațiilor Comunitare (FFC), Centrul pentru Resurse Juridice (CRJ), Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi (CRCR) și Academia de Advocacy.

Participarea la vot a organizațiilor a fost remarcabilă - 1.051 de electori înregistrați și 1.358 de voturi exprimate, reflectând angajamentul acestora pentru o reprezentare activă și implicată.

Cei 15 reprezentanți în CES ai organizațiilor societății civile, au fost numiți prin decizie semnată de Primul-Ministru în decembrie 2024.

V. CAPACITAREA SECTORULUI NEGUVERNAMENTAL ÎN 2024

V.1 Programul3

#trillenials – generația de persoane tinere implicate civic care duc al treilea sector – sectorul societății civile – la următorul nivel. Pentru aceste persoane FDSC a construit Programul3 – o mișcare, o școală, un spațiu de învățare, de motivare, de conectare, de practică pentru dezvoltarea continuă a societății civile românești și nu numai.

Programul3 a reunit pe parcursul a 5 ani 179 de participanți în cinci cohorte, oferindu-le un cadru structurat pentru a dezvolta competențe de leadership, a încuraja colaborarea și a implementa proiecte cu impact în comunități, implicând peste 8.000 de persoane tinere.

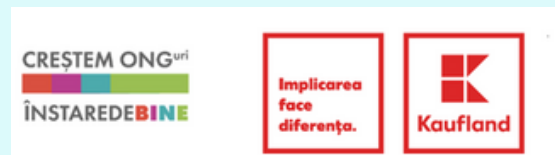
În 2024, cea de-a cincea cohortă care s-a alăturat programului, formată din 33 de participanți, a beneficiat de sesiuni intensive de mentorat. În martie, o conferință finală a reunit toate cohortele și partenerii pentru a evalua rezultatele și a planifica viitorul. În aprilie, un Laborator de Wellbeing a fost organizat ca eveniment inovator pentru participanți, promovând echilibrul și sustenabilitatea în activitatea de leadership. Aceste activități au consolidat o rețea dinamică de persoane tinere care au dobândit competențe valoroase și care vor lăsa o moștenire valoroasă în societatea civilă românească.

V.2 Creștem ONG-uri În Stare de Bine, ediția 6

#CreștemONG-uri acordă sprijin ONG-urilor pregătite să pună accent pe dezvoltarea lor și care sunt invitate să se familiarizeze cu instrumentele de diagnoză și creștere disponibile pe www.creștem.org.

În 2024, 8 organizații au primit mini-granturi și asistență direct pentru a conduce procese de planificare strategică, conform unei metodologii testate șiacompaniate de consultanții FDSC pentru stabilirea planului lor strategic pe termen mediu și scurt, inclusiv planuri operaționale de tipul strategii de comunicare sau planuri de fundraising.

În același cadru de dezvoltare a organizațiilor care își propun să crească, FDSC a organizat un hackathon de dezvoltare organizațională dedicat ONG-urilor care aveau nevoie de sprijin specific pentru elemente ce țin de "bucătăria internă" a unei organizații neguvernamentale.

Evenimentul a fost organizat în perioada 2-3 aprilie 2024 și a marcat și lansarea oficială a platformei www.creștem.org, disponibilă tuturor ONG-urilor ce doresc să parcurgă un proces de auto-analiză organizațională și să utilizeze resursele puse la dispoziție prin intermediul acesteia.

V.3 Moldova Youth Civil Society - pentru o societate civilă de tineret mai puternică

Proiectul implementat de Terre des Hommes Moldova în parteneriat cu Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC) și Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (Moldova) a avut ca scop sprijinirea organizațiilor de tineret din Moldova prin programe de dezvoltare organizațională și finanțare. Peste 36 de organizații ale societății civile (OSC) au fost selectate pentru a participa la un program complex de consolidare a capacităților, care a inclus autoevaluări, ateliere tematice și hackathoane.

În 2024, FDSC a continuat să sprijine organizațiile prin organizarea a două întâlniri online pe teme precum strângerea de fonduri și managementul resurselor umane, oferind soluții practice pentru dezvoltarea organizațională.

De asemenea, în iunie 2024, au avut loc întâlniri online de evaluare a procesului cu toate organizațiile implicate în program, pentru a trage concluzii și discuta despre viitoare posibile inițiative. Punctul culminant al anului a fost Innovation Ideas Camp din octombrie 2024, organizat în Chișinău, unde organizațiile și grupurile informale au prezentat rezultatele proiectelor lor.

Evenimentul a reunit organizații din Moldova și România, promovând schimbul de experiențe și punând bazele pentru viitoare colaborări în domeniul serviciilor și programelor pentru tineri.

VI. RAPOARTE ȘI STUDII FDSC ÎN 2024

VI.1 Studiul „România 2024. Starea Sectorului Neguvernamental. Profil, tendințe, provocări”

oferă publicului larg, decidenților și sectorului ONG o privire de ansamblu asupra stării curente a sectorului neguvernamental, a dinamicii sale recente, precum și detalii privind capacitatea de a contribui la dezvoltare socială, rolul ca angajator, și starea membrilor, angajaților și voluntarilor din sector.

Aflat la a 3-a ediție, studiul a avut la bază metodologia rapoartelor anterioare căreia i s-au adus o serie de îmbunătățiri și adăugiri. Metoda de cercetare a inclus diverse abordări: de la colectarea informațiilor din surse oficiale la realizarea sondajelor adresate ONG-urilor, angajaților din sector și cetățenilor. Astfel, în completarea datelor din surse oficiale, au fost dezvoltate și derulate 3 sondaje importante:

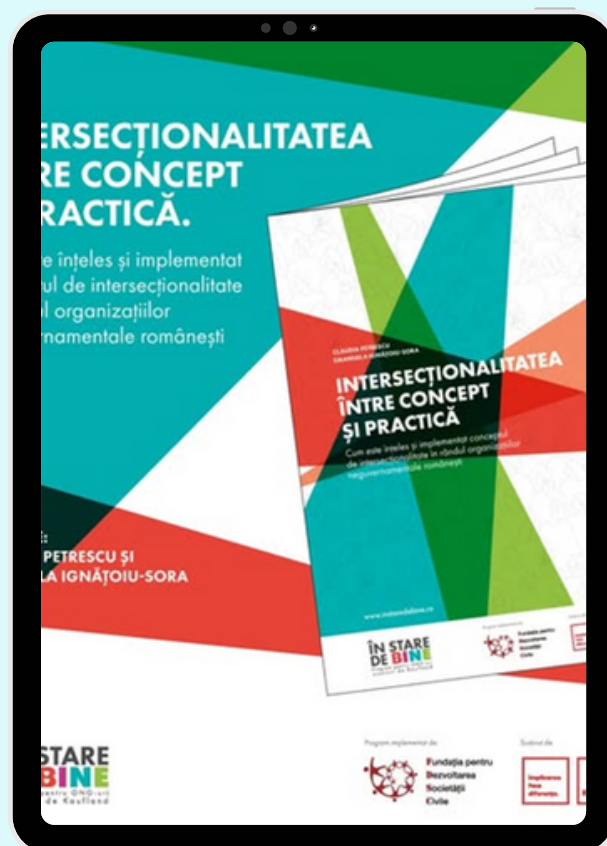
- **BOSC 2023: Barometrul Opiniiilor despre Societatea Civilă** - un sondaj reprezentativ realizat pe un eșantion mare (1200 de respondenți) care a permis evaluarea atitudinilor populației României despre sectorul ONG.
- **BLO 2023: Barometrul Liderilor ONG** a fost un sondaj adresat organizațiilor neguvernamentale.
- **BMO 2023: Barometrul Membrilor, Angajaților și Voluntarilor din sectorul ONG.** Studiul integral este disponibil atât în limba română ([AICI](#)) cât și în limba engleză ([AICI](#)) și a fost realizat sub umbrela Active Citizens Fund Romania, parte a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021, acordate de Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

VI.2 Studiul „Intersecționalitatea între concept și practică. Cum este înțeles și implementat conceptul de intersecționalitate în rândul organizațiilor neguvernamentale românești”

urmat de o campanie media menită să explice termenul pe înțelesul tuturor, unde au fost de mare ajutor 3 creatori de conținut (Ruxandra Gâdei – [4fara15](#), [Alex Stan](#) și [Gaspar Gyorgy](#)). Studiul, semnat de Claudia Petrescu și Emanuela Ignatou-Sora, reprezintă prima cercetare de amploare la nivel național care explorează fenomenul intersecționalității și oferă o imagine detaliată asupra modului în care românii se confruntă cu discriminarea pe baza mai multor factori, precum vârsta, venitul, ocupația și genul.

Studiul este disponibil în limba română [aici](#).

VI.3 Raportul Bridging Communities: Un studiu exploratoriu privind imigrația pentru muncă în România

coordonat de Anatolie Coșciug, împreună cu co-autorii Andriana Cosciug, Alexandra Porumbescu, Viktoriia Kyrychenko, Andreea Mercea și Alexandra Adamescu din cadrul Centrului pentru Studiul Comparat al Migrației din Cluj-Napoca.

Se constată o schimbare semnificativă în peisajul imigrației românești, cu un flux în creștere de muncitori din țări precum Nepal, Sri Lanka și Bangladesh. Acești muncitori joacă un rol critic în industrii precum construcțiile, retailul și ospitalitatea, contribuind la dezvoltarea economică a României într-un moment în care țara se confruntă cu o penurie de forță de muncă. De exemplu, doar în 2023 imigrația pentru muncă a contribuit cu mai mult de 1% la PIB-ul României.

Studiul atrage atenția asupra unei tendințe de „privatizare” a guvernanței migrației pentru muncă, în care companiile și agențiile private preiau o parte semnificativă din responsabilitățile critice de monitorizare și implementare a legislației privind drepturile muncitorilor migrați.

Aceasta generează uneori un dezechilibru în relațiile de muncă și vine cu o provocare în protecția drepturilor lor.

Studiul este disponibil în limba engleza [aici](#).

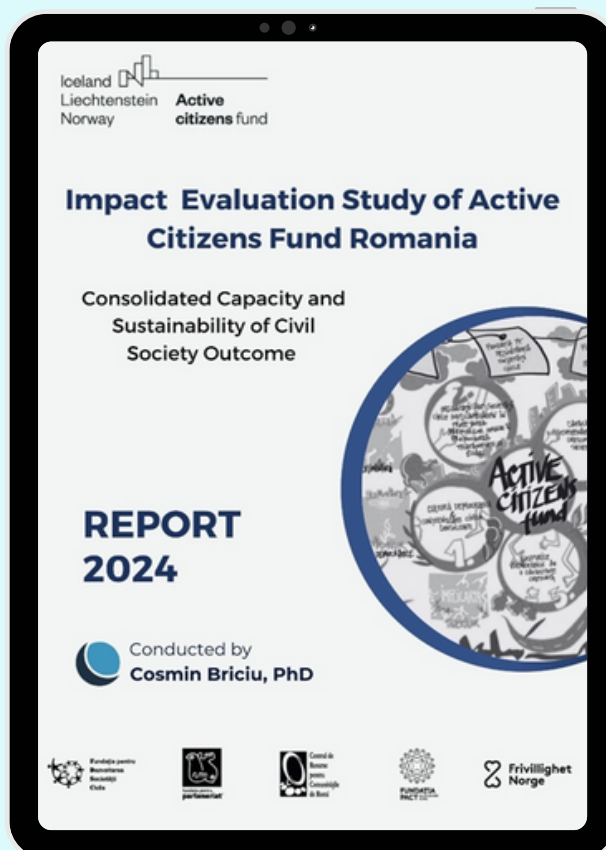

VI.4 Raportul Impact Evaluation Study of Active Citizens Fund Romania – Consolidated Capacity and Sustainability of Civil Society Outcome

este o evaluare de impact bazată pe o cercetare mixtă, care a inclus analiză de date secundare, interviuri și sondaj. Ca lider de consorțiu al Programului Active Citizens Fund România, FDSC a documentat procesul de dezvoltare organizațională din dorința de a înțelege mai bine care sunt efectele finanțării asupra modului în care se organizează intern ONGurile.

Rezultatele arată că majoritatea organizațiilor finanțate au înregistrat progrese în ceea ce privește guvernanta internă, procedurile de management, diversificarea surselor de finanțare și abilitățile de comunicare publică. Evaluarea confirmă că activitățile de dezvoltare organizațională au contribuit direct la consolidarea misiunii organizațiilor, demonstrând relevanța și utilitatea acestui tip de sprijin.

Studiul este disponibil în limba engleza [aici](#).

VII.COOPERARE ȘI REPREZENTARE INTERNAȚIONALĂ

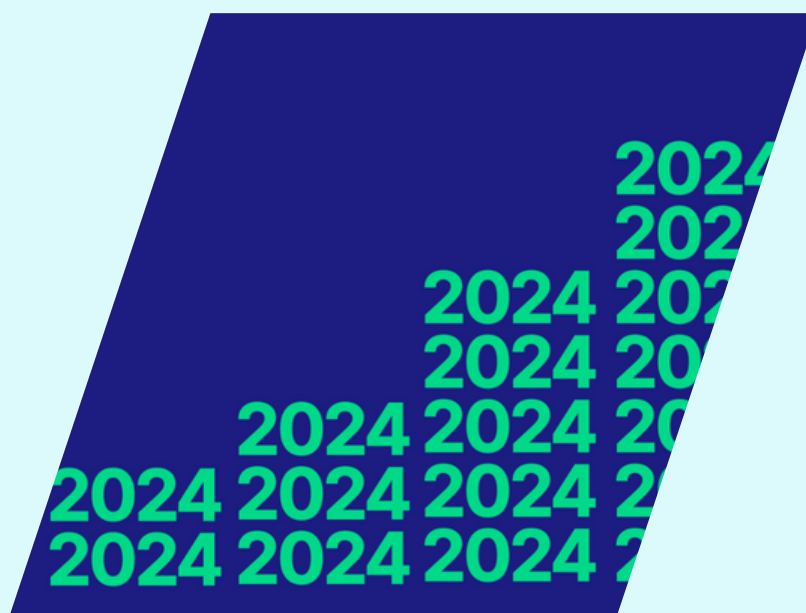
FDSC este membră a European Civic Forum și Balkan Civil Society Network, două dintre cele mai reprezentative organizații platformă pentru spațiul civic european, respectiv din regiunea Balcanilor. În egală măsură, reprezentanți ai FDSC activează în cadrul European Social and Economic Council și Expert Council for NGO Law, Council of Europe. Nu în ultimul rând, FDSC a inițiat Community for Action – comunitatea operatorilor de programe pentru societatea civilă cu finanțare EEA & Norway Grants care, în perioada 2020 – 2024 a reunit 15 operatori de fond, cu un portofoliu de peste 3500 de proiecte și organizații finanțate din spațiul țărilor beneficiare. În aceeași calitate de operator al Active Citizens Fund Romania, FDSC a consolidat relațiile dintre organizațiile societății civile din România și statele donatoare (Islanda, Liechtenstein, Norvegia).

Principalele activități de cooperare internațională din 2024

- Elaborarea capitolului de țară din [Civic Space Report](#), raportul anual al European Civic Forum prin care se analizează starea spațiului civic în 16 țări membre UE. Capitolul pentru România este disponibil în limba engleza [aici](#).
- Elaborarea unui mecanism de monitorizare regulată a spațiului societății civile din Uniunea Europeană, împreună cu partenerii din alte 6 state membre UE (Țările de Jos, Franța, Bulgaria, Ungaria, Polonia și Danemarca) în cadrul proiectului [MACS](#) (Monitoring Action for Civic Space), în care liderul parteneriatului este European Center for Not-for-Profit Law și este finanțat de programul Citizens, Equality, Rights and Values Programme (CERV) al Uniunii Europene. Mecanismul va fi testat în 2025 în fiecare din aceste țări.
- Crearea unui sistem de alerta timpurie, prin care amenințările la adresa spațiului civic sunt notificate instituțiilor europene pe măsură ce apar în statele membre sau la nivel european. EWAS (Early Warning and Alert System) va fi operațional în 2025 și este dezvoltat în cadrul proiectului MACS, menționat mai sus.
- Contribuția anuală la consultarea Comisiei Europene cu privire evaluarea statului de drept în fiecare din statele membre UE, care stă la baza elaborării raportului anual cu privire la statul de drept. Raportul din 2024 privind statul de drept, capitolul despre România, consemnează FDSC ca referință pentru mai multe din afirmațiile incluse.
- Co-organizator al Conferinței "Rule of Law in the CEE region. The Voice of Civil Society Organizations Initiative under the ACF EEA" în cadrul căreia au fost elaborate [o serie de recomandări ale societății civile](#) care să îmbunătățească metodologia de colectare de date și realizare a procesului de consultare pentru elaborarea raportului Comisiei Europene privind statul de drept.
- Co-organizator al sesiunii panel "The Role of Civil Society in Central and Eastern Europe (CEE) in Promoting Information Integrity to Safeguard Liberal Democracy and Regain Public Trust" din cadrul [OECD Global Forum on Building Trust and Democracy](#).
- Organizator, alături de Stefan Batory Foundation și National Coalition of Polish NGOs (OFOP) al Civil Society International Forum, cu ocazia Presedinției rotative a UE deținută de Polonia care a continuat tradiția pornită de FDSC în 2019, atunci când România a deținut Presedinția UE și a organizat un eveniment similar la București. [Scrisoarea deschisă](#) care a rezultat ca urmare a lucrărilor Forumului, prin care mai mult de 400 de organizații din UE au adresat-o oficialilor din instituțiile europene care și-au preluat mandatul în urma alegerilor din 2024, a inclus măsurile solicitate de societatea civilă pentru păstrarea unui spațiu civic vibrant în următorii 5 ani. Aceste măsuri sunt așteptate a fi preluate în prioritățile pe care Comisia Europeană le stabilește pentru actuala perioadă a mandatului său. Documentul de lucru al Forumului poate fi consultat [aici](#).

- În cadrul Fondului pentru Relații Bilaterale, parte a programului Active Citizens Fund România (2014-2021), FDSC împreună cu partenerul norvegian Frivillighet Norge, au organizat mai multe evenimente precum o vizită de studiu pentru tineri în Norvegia, conferințe în Oslo, Bodø, Trondheim, Reykjavík și Akureyri, și o conferință bilaterală pentru tineret în România. Aceste inițiative au întărit colaborarea, au facilitat schimbul de bune practici și au crescut vizibilitatea programului în statele donatoare. Evaluarea finală din Oslo a subliniat impactul pozitiv asupra capacității organizațiilor și a relațiilor bilaterale, pregătind terenul pentru viitorul Fond al Societății Civile.
- În cadrul aceluiași Fond, împreună cu partenerul Norwegian Helsinki Committee, Stefan Batory Foundation Poland, Slagolica Foundation Croatia, Shipyard Foundation Poland, FDSC a organizat Bergen Local Media Forum, unde jurnaliștii și organizații neguvernamentale din Norvegia și țări din Europa Centrală și de Est au căutat soluții care să contracareze fenomenele în creștere de dispariție a presei locale restricții ale libertății presei.
- În 2024, FDSC a continuat să faciliteze întâlnirile lunare ale Community for Action, abordând deseori teme arzătoare din agenda societății civile cum ar fi AI și transformările digitale, protecția apărătorilor drepturilor omului, contracararea radicalismului și populismului, dialogul intercultural, rolul furnizorilor de serviciu sociale în protejarea drepturilor omului sau filantropia și rolul ei în întărirea democrațiilor.

VIII. REZULTATE FINANCIARE 2024

Rezultat financiar 2024

Venituri	29,258,357.00 lei
Cheltuieli	26,315,181.00 lei
Rezultat net	2,943,176.00 lei

Cheltuielile anului 2024 (detalii)

Tipuri de cheltuieli	Valoare (lei)	%
Cheltuieli în cadrul schemelor de finanțare (cheltuieli aferente granturilor acordate)	15,069,526.94	57.27%
Cheltuieli cu personalul	5,269,405.00	20.02%
Cheltuieli aferente activităților din proiecte/contracte	3,746,234.07	14.24%
Cheltuieli din diferențe de curs valutar	1,459,750.72	5.55%
Alte cheltuieli	658,062.12	2.50%
Cheltuieli administrative (întreținere și reparații, telefon, electricitate, apa, etc.)	72,079.15	0.27%
Impozit pe profit	40,123.00	0.15%

Veniturile anului 2024 (detalii)

Tipuri de venituri	Valoare (lei)	%
Venituri din sponsorizări	15,682,259.00	53.60%
Venituri din împrumuturi nerambursabile implementare proiecte FDSC	8,191,581.41	28.00%
Venituri din asistență tehnică	2,477,611.48	8.47%
Alte venituri	1,581,226.87	5.40%
Venituri din diferențe de curs valutar	1,325,678.24	4.53%

Venituri pe surse de finanțare ale anului 2024

Surse de finanțare	Valoare (lei)	%
Sponsorizări, inclusiv pentru acordare granturi (Kaufland, Fundația OMV Petrom, OMV Petrom SA)	15,682,259.00	53.60%
OSF - Finanțare nerambursabilă	2,999,266.96	10.25%
OSF - Acordare granturi	2,167,110.00	7.41%
THE FINANCIAL MECHANISM OFFICE (FMO) -Asistență tehnică	1,800,763.38	6.15%
THE FINANCIAL MECHANISM OFFICE (FMO)- Finanțări nerambursabile	2,565,827.60	8.77%
Romanian-American Foundation, inclusiv sume pentru acordare granturi	2,539,605.61	8.68%
FONDURI ELVETIENE - Asistență tehnică	1,114,184.22	3.81%
Alți finanțatori/Alte venituri	264,001.14	0.90%
Uniunea Europeană (MYCS: Moldova Youth Civil Society, MACS)	125,339.09	0.43%

MULȚUMIM

tuturor finanțatorilor, sponsorilor și partenerilor
instituționali pentru sprijinul constant și încrederea
acordată.

Împreună am transformat provocările în acțiuni și am creat
schimbări care se simt în comunitățile din România!

NE PUTEȚI URMĂRI PE:

www.fdsc.ro

www.stiri.org

[Facebook](https://www.facebook.com)

[Instagram](https://www.instagram.com)

[LinkedIn](https://www.linkedin.com)